

Tematické okruhy z Občianskej náuky

na šk. rok 2023/2024:

1. **Sociológia ako veda** – základné pojmy (mikrosociológia, makrosociológia, základné sociologické otázky a teórie)
2. **Sociologický výskum**
3. ~~Sociálna zmena~~
4. ~~Sociálne nerovnosti a stratifikačné systémy~~
5. **Spoločnosť a jednotlivec** – socializácia (sociálny status a rola)
6. **Deviácia** (resocializácia), **sociálna kontrola**
7. **Sociálne skupiny**
8. **Manželstvo a rodina ako sociálne inštitúcie**
9. **Kultúra** a spolunažívanie kultúr
10. **Psychológia ako veda** – pojmy: psychológia a psychika
11. **Psychické procesy** (pozornosť, vnem, pocit, pamäť a učenie, emócie)
12. **Psychologické smery** – hlbinná psychológia, humanistická psychológia, behaviorizmus, kognitívna psychológia
13. **Psychologické disciplíny a psychologické metódy**
14. **Psychológia osobnosti** – pojmy: inteligencia, schopnosti, nadanie, talent, temperament
15. **Typológie osobnosti** – Hippokrates, Jung, Eysenck
16. **Inteligencia**
17. **Vznik a tvorba práva** – zákl. pojmy: právo, právna norma a predpis, zákaz retroaktivity
18. **Hierarchia právnych predpisov**
19. **Legislatívny proces**
20. **Základné ľudské práva a slobody** – základné pojmy, systém ochrany ľudských práv, Európsky súd pre ľudské práva a Rada Európy, Dohovor o ochrane..., Všeobecná deklarácia..
21. **Právo na život a eutanázia**
22. **Systém práva** – medzinárodné a vnútroštátne právo, odvetvia práva (verejné a súkromné)
23. **Ústava SR** – vznik a charakteristika jednotlivých hláv
24. **Ústavnoprávny vývoj** – postavenie prezidenta a parlamentu v jednotlivých ústavách (1. ČSR, SŠ, 2. ČSR, ČSSR)
25. **Občianske právo** – základné pojmy, dedenie, darovanie, ochrana práv spotrebiteľa ...
26. **Rodinné právo**, náhradná rodičovská starostlivosť
27. **Pracovné právo** – pracovný pomer, rozbor pracovnej zmluvy, ochranná a skúšobná doba ...
28. **Trestné právo** – zákl. pojmy, trestný čin (prečin, zločin), druhy trestov, nutná obrana
29. **Orgány ochrany práva**
30. **Vznik a podstata štátu** – pojmy: politológia, status naturalis, status civilis, funkcie štátu, teórie vzniku štátu, znaky štátu
31. **Teórie vzniku štátu vo filozofii:** Platón, Montesquieu, Aristoteles, Machiavelli, Locke, Hobbes, Rousseau (vedieť ktorí používali termín „spoločenská zmluva“)
32. **Štátna moc** – del'ba štátnej moci (horizontálna a vertikálna)

33. **Vertikálna deľba štátnej moci v SR** – štátna správa a samospráva
34. **Unitárny a zložený štát** (federácia, konfederácia, únia)
35. **Forma štátu z hľadiska formy vlády**
36. **Štátny režim**
37. **Demokracia**
38. **Volebný systém v SR** – (práca so zákonmi)
39. **Politický systém a politické strany** - politické ideológie a politické strany v SR
40. **Ekonomia a ekonomika** – pojmy: ekonomia, ekonomika, potreby, statky, input, output, výroba
41. **Hranica produkčných možností**
42. **Tri ekonomické otázky**
43. **Typy ekonomík**
44. **Výrobné faktory**
45. **Konkurencia**
46. **Trh** – subjekty trhu, typy trhov
47. **Trhový mechanizmus** (dopyt, ponuka, cena)
48. **Základné formy podnikania v SR**
49. **Peniaze** – vznik, vývoj, druhy a funkcie peňazí, kúpna sila peňazí
50. **Banky a bankový systém**
51. **Poruchy peňažnej hodnoty - inflácia**
52. **Hospodársky cyklus**
53. **Hospodárska politika štátu** – fiškálna a monetárna, štátny rozpočet
54. **Vývoj ekonomického myslenia** – merkantilizmus, fyziokrat., Smith, Keynes, Friedman
55. **Filozofia a mytológia** – filozofia a mýtus, filozofické smery, disciplíny a základné pojmy
56. **Predmet filozofie v jednotlivých obdobiach dejín filozofie**
57. **Raná grécka filozofia**
58. **Sofisti**
59. **Sokrates**
60. **Platón**
61. **Aristoteles**
62. **Stredoveká filozofia** – A. Augustinus, T. Akvinský
63. **Renesančná filozofia**
64. **Novoveká filozofia – empirizmus** – Bacon, Locke, Berkeley
65. **Novoveká filozofia – racionalizmus** – Descartes, Spinoza, Leibniz
66. **Osvietenská filozofia**
67. **Nemecký klasický idealizmus** – Kant a Hegel
68. **Antropologické smery 19. stor.** – Schopenhauer, Nietzsche, Kierkegaard
69. **Scientistické smery 19. stor.** – Marx, Comte a pozitivizmus
70. **Filozofia 20. stor.** - existencializmus – M. Heidegger, K. Jaspers, J.-P. Sartre, analytická filozofia - Wittgenstein